

31/01/2025

Experiències de pobresa hídrica, una realitat a l'àrea metropolitana de Barcelona

La pobresa hídrica és una expressió de desigualtats socioeconòmiques i dels processos de privatització dels serveis bàsics. Aquesta problemàtica afecta gairebé el 10% de les llars de l'àrea metropolitana de Barcelona. Des del departament de Geografia de la UAB, s'ha analitzat com experimenten aquesta realitat i amb quines estratègies l'afronten mitjançant entrevistes a 35 llars a Rubí.

iStock/Sergei Petrenko

La pobresa hídrica, tradicionalment associada al Sud Global, és també una realitat alarmant al Nord Global. A l'àrea metropolitana de Barcelona, prop del 10% de les llars, especialment les de baixos ingressos, viuen aquesta problemàtica. Aquest estudi analitza com les famílies vulnerables experimenten la pobresa hídrica en el seu dia a dia i quines estratègies adopten per afrontar les factures, destacant l'impacte emocional i social que comporta.

Les entrevistes amb 35 llars a Rubí, localitat representativa de l'entorn metropolità, evidencien un alt grau de conscienciació sobre l'estalvi d'aigua. Les famílies implementen mesures com reutilitzar l'aigua freda de la dutxa, reduir l'ús de rentadores o limitar les dutxes dels infants. Tot i això, moltes es troben al límit de la seva capacitat d'estalvi, ja que els consums essencials fan impossible reduir més l'ús d'aigua. Aquest esforç constant genera

ansietat, especialment entre les dones, sovint responsables de les tasques domèstiques. La manca d'accés a dispositius eficients, com reductors de flux o cisternes de doble descàrrega, agreuja la situació.

Un altre problema és la percepció negativa de l'aigua de l'aixeta, que porta moltes famílies a consumir aigua embotellada, augmentant així les seves despeses. Aquesta decisió, influïda per desconfiança o desconeixement, incrementa la vulnerabilitat econòmica. L'impacte de la COVID-19 ha exacerbat la situació, ja que el confinament va incrementar la demanda d'aigua per higiene i neteja, afegint pressió a les famílies amb ingressos reduïts.

Tot i aquestes dificultats, moltes llars no han sol·licitat ajudes ni han rebut assessorament per gestionar les factures. Agents socials del municipi assenyalen que només una minoria accedeix als recursos disponibles, sovint per desconeixement o per l'estigma associat a demanar ajuda. Això evidencia mancances en les polítiques de suport, que no arriben a la majoria de les llars afectades.

La pobresa hídrica és una expressió de desigualtats socioeconòmiques i dels processos de privatització dels serveis bàsics. A Rubí, la gestió privada de l'aigua dificulta mesures equitatives i sostenibles. Malgrat mecanismes com el Fons de Solidaritat, aquests són insuficients per abordar les causes profundes.

Aquest estudi conclou que cal redefinir l'abordatge de la pobresa hídrica. És necessari anar més enllà de les polítiques d'eficiència i subvencions, adoptant una perspectiva que integri les experiències de les famílies i els factors estructurals que perpetuen aquesta problemàtica. Només així es poden garantir els drets d'accés equitatiu i sostenible a l'aigua per a totes les llars.

Gustavo Romero-Gomez; Jordi Nadal; David Saurí

Departament de Geografia

Universitat Autònoma de Barcelona

Gustavo.romero@uab.cat; Jordi.nadal@uab.cat; David.sauri@uab.cat

Referències

Romero-Gomez, Gustavo, Jordi Nadal, David Saurí. **Experiences of Water Poverty in the Metropolitan Area of Barcelona: Implications for the Global North.** *Journal of water, sanitation, and hygiene for development* (2024) 14.9: 819–832
<https://doi.org/10.2166/washdev.2024.041>

[View low-bandwidth version](#)